Bogár László: Háború és béke

2012 október 20. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Éppen ötven évvel ezel?tt néhány napon át az emberiség a közvetlen közelébe került egy olyan apokaliptikus folyamatnak, amely akár az egész civilizáció végét jelenthette volna. A két „szuperhatalom”, az USA és Szovjetunió a nukleáris tölteteket célba juttatni képes rakétáinak stratégiai elhelyezése volt a konfliktus közvetlen forrása,{...}

és talán még ma sem tudjuk igazán felfogni, hogy milyen közel volt akkor a „világ vége”.

Az, az óta eltelt fél évszázad ugyan sok mindenben „átrajzolta” a világhatalmi er?viszonyokat, ám az önmegsemmisítés kockázatai összességében nem csökkentek jelent?sen. A háború és béke kérdése és dilemmája egyid?s az emberiséggel. Amióta csak emberi társadalmak léteznek, a konfliktus is létezik, és nyilván létezni is fog, kérdés, miért? Szóval, hogy miért vállalnak az egyes emberi közösségek rettenetes kockázatokat, annak érdekében, hogy háborúban legy?zzenek egy másik közösséget. Azt is látnunk kell persze, hogy megváltozóban van a háborúk természete, hogy a „békeid?nek látszó tárgyak” sokszor valójában háborúk, és adott esetben következményeik pusztítóbbak lehetnek, mint a nyílt és véres háborúké lenne. A válasz látszólag nem túlságosan bonyolult, hisz önként adódik következtetésünk, hogy a háborúk valamilyen er?forrásért zajlanak.

A legf?bb közvetlen fizikai er?forrás maga a föld, a terület, vagy még inkább „élettér”, amelyre nyilván azért van szükség, hogy a háborút kezdeményez? fél népessége gyorsabban növekedjen, és/vagy azonos számú népességének anyagi gazdagsági szintje emelkedjen. Itt azért nem árt emlékezni Seattle indián f?nök mondatára, amelyet Pierce amerikai elnöknek írt, amikor az ultimátumszer?en a törzsi területek haladéktalan átadására szólította fel, ellenkez? esetben háborút helyezvén kilátásba: „Nem adhatjuk a földjeinket, mert nem a föld az emberé, hanem az ember a földé.” válaszolta az ultimátumra Seattle. Ezt az egyszer? szakrális mély igazságot persze a jenki akkor sem értette, ma meg talán még kevésbé érti. Vagyis, hogy „ebül szerzett jószág ebül vész”, tehát, csak a „jó gazda gondosságával” gondozott föld töltheti be szakrális hivatását.

Másként csak kifosztott, kiuzsorázott „terület”, id?vel kikerülhetetlenül „hulladéktároló” lesz bel?le, amelynek éppen a lényege vész el a hódítók számára. Trianon századik évfordulójához közeledve például mindent meg kellene tennünk azért, hogy statisztikai elemzések egész sorával bizonyítsuk azt, hogy a Szent Korona szakrális történelmi Magyarországának fennmaradása esetében ma és a jöv?ben minden itt létez? nép sokkal méltóbb és gazdagabb életet élhetne. Vagyis, hogy Trianon valójában egy rendkívül veszélyes és pusztító „negatív végösszeg? játszma”, ami nem egyetlen esemény, hanem egy ma is zajló és elmélyül? folyamat. A játékelmélet szerint a negatív végösszeg? játszmák lényege úgy foglalható össze, hogy ha az egyik fél úgy érzi, hogy többet tud ártani a másiknak, mint az neki, akkor az, számára nyereségként könyvelhet? el, holott nyilvánvaló, hogy mindketten veszítettek. És ebben az, az igazán végzetes, hogy ennek a patologikus tudatállapotnak az eluralkodása egyúttal arra fogja ösztönözni mindkett?jüket, hogy még durvább károkat okozzanak egymásnak, vagyis lényegében kollektív öngyilkosságukat „gy?ztes” csaták sorozatának látják.

A társadalom-lélektan egyébként ezt romboló konfliktusként ismeri, és az emberi közösségeket fenyeget?, talán legsúlyosabb patologikus fixációként kezeli. Egyre több jel utal arra, hogy korunk emberisége is éppen ezen az úton jár. Konfliktusai egyre inkább emlékeztetnek arra a helyzetre, ahol mindenki veszít, s?t talán mindenki tudja is, hogy mindenki veszít, de még sem tudunk kilépni a romboló konfliktus e végzetes öngerjeszt? örvényléséb?l. A világot irányító, egyébként saját létét is tagadó (ergo „nem létez?”) szuperstruktúra tekintet nélkül az egyre

fenyeget?bb következményekre, mindent letarol, mindent kifosztott, ami egyáltalán elérhet? számára. Ebben az értelemben tehát permanens globális világháború zajlik, legfeljebb ez nem mindig ölt fizikailag is értelmezhet? „testet”. Ráadásul az is kiderülni látszik, hogy a háborúk okainak legmélyebb rétegében nem els? sorban, vagy legalábbis nem közvetlenül, az anyagi-fizikai tér feletti rendelkezés törekvése húzódik meg, hanem egy szimbolikus képesség gyakorlásának feltétlen igénye. Az emberi társadalmak bels? érintkezésének három legfontosabb „közvetít? mez?je” éppen ezt a funkciót tölti be.

A kereskedelem, a pénzrendszer és a média ez a három dönt? fontosságú közvetít? mez?, és aki ezeket birtokolja, az ezeken keresztül az emberi társadalmak egész ön-újrateremt? folyamatainak egészét ellen?rzi, röviden: azt csinál, amit akar. Logikailag az kapcsolja össze ezt a három közvetít? mez?t, hogy a kereskedelem a fizikai anyagot (az árut) közvetíti, a pénzrendszer a szimbolikus anyagot („árut) vagyis a pénzt, a média pedig a „szimbólumok szimbólumait” vagyis az eszméket, a világértelmezési logikák, az önazonosságot megragadni képes rendszereket. A történelem háborúinak legtöbbje mögött feltehet?leg f?ként ezekért az „er?forrásokért” zajló küzdelem húzódott meg, és ez vélhet?leg ma sincs másként. A globális birodalom („globalitás”) egésze folytatja ezt a háborúját a világ „lokalitásai” ellen, és zajlik egy olyan háború is, amely a globális hatalmi rend egyes er?központjai között folyik a birodalom vezetésének a birtoklásáért. A lokalitások népeinek, mint a magyarságnak is, tehát egyre felkészültebbnek kellene lennie a megváltozott természet? háborúk pusztító következményeinek kivédésére.

magyarhirlap.hu - Bogár László

Ajánló